

Japán kardok a második világháború után

Gyermekkoromat *Tokió Azabu* és *Mita* kerületeiben, majd később Kamakura-ban töltöttem, édesapám pedig szoros kapcsolatban állt a „*Nihon Bijutsu Token Hozon Kyokai*” nevű japán kardmúzeummal. Akkoriban az intézmény vezetői Dr. *Honma* és Dr. *Sato* voltak.

Kezdetben Dr. *Honma* és Dr. *Sato* az *Ueno-i Tokyo-i Nemzeti Múzeum* kardosztályán dolgoztak. Később létrehoztak egy külön nonprofit szervezetet a Japán Kardmúzeum számára *Yoyogi, Shibuya* területén. Bár a cím *Yoyogi, Shibuya* volt, a múzeum valójában majdnem *Shinjuku* határán állt. A múzeum felépítésében édesapám, *Watanabe* úr (a *Wataki* ruhavállalat tulajdonosa) és *Suzuki Katei* úr (egy építőipari cég tulajdonosa) játszottak kulcsszerepet. A két barát gyakran járt hozzánk – szó szerint állandóan –, órákat töltve beszélgetéssel és pletykálgodással.

Jelenleg a múzeum új helyre költözött, *Tokyo Sumida-ku* (*Sumida* kerület) részébe, a *Ryogoku-i Sumo Aréna* közelébe. A részletek a hivatalos [honlapon](#) találhatóak.

Dr. *Honma*, Dr. *Sato* és a többi, akkor tevékeny személy már jó ideje elhunyt, de akkoriban a legjobb formájukat nyújtották. Erről a késői 1960-as évektől az 1970-es évekig terjedő időszokról beszélek, amikor én még tizenéves voltam.

Sokan mesélték nekem, hogy Dr. *Honma*, Dr. *Sato* és több más, kiemelkedő személy a második világháború utáni megszállás idején látogatást tett MacArthur tábornok főhadiszállásán, és meggyőzték MacArthurt arról, hogy a japán kardok nem fegyverek, hanem művészeti tárgyak. Ezt azért tették, mert MacArthur minden japán állampolgárra kötelezte a kardok leadását, és megtiltotta azok birtoklását. Hosszadalmas erőfeszítés után Dr. *Honma*, Dr. *Sato* és más magas rangú személyek megváltoztatták MacArthur véleményét. Ennek ellenére sok kard már leadásra került *Tokyo Akabane* nevű helyén, bár néhány értékes példányt elrejtettek. A leadott kardokat ma *Akabane*-kardoknak nevezik.

Sok kardot amerikai katonák vittek magukkal az Egyesült Államokba, Japánból származó szuvenírként. A katonák nem tudták, hogy értékes vagy hétköznapi példányt vittek-e el. Körülbelül húsz–huszonöt évvel a háború után, a késő 1960-as és 1970-es években, japán kardkereskedők utaztak az Egyesült Államokba, hogy visszavásárolják a japán kardok nagy részét. Néhány kardkereskedő barátom részt vett ebben a tevékenységben. Hirdetéseket adtak fel helyi újságokban, hogy japán kardokat vásárolnak.

Mint sejthető, ezeknek a kardoknak nagy része rossz állapotban volt. Egyesek helytelen vegyszereket használtak a rozsda eltávolítására. Csak néhány kard maradt jó állapotban.

A visszaszerzett kardok között volt az egyik híres, eltűnt nemzeti kincsnek számító kard is, amelyet Dr. Compton talált meg. Ő az Elkhart-i, Indiana állambeli Miles Laboratories igazgatótanácsának elnöke volt. A Miles Laboratories egy gyógyszeripari vállalat volt, amely több terméket is gyártott, köztük az Alka-Seltzert. Dr. Compton kiterjedt ismeretekkel rendelkezett a japán kardokról. Amikor Atlanta egyik antik üzletében meglátta ezt a kardot, felismerte, hogy nem hétköznapi példányról van szó. Felvette a kapcsolatot a *Nihon Bijutsu Token Hozon Kyokai* (日本美術刀剣保存協会) szervezettel konzultáció céljából. E folyamat során édesapám szoros barátságot alakított ki vele. Édesapámmal többször meg látogattuk Dr. Compton házát, és ők is ellátogattak hozzánk. Dr. Compton díjazás nélkül visszajuttatta a kardot a *Kagoshima* prefektúrában található *Terukuni Shrine* (照国神社) szentélybe. Bár a japán kardkereskedők sok kardot visszavásároltak és hazahoztak Japánba, úgy tűnik, hogy még ma is számos japán kard maradt az Egyesült Államokban.